

BIULETYN KOWIENSKI**W I L B I**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr.

Wilno, dn. 21 grudnia 1932 r.

780.

T r e ś ć n u m e r u :**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.**

Dział. Str.

1. "Lietuvos Žinios" o bolączkach wsi litewskiej.- III. 1.

K r o n i k a .

2. Narada studentów w sprawie wileńskiej i kłajpedzkiej.- " "
3. Zaangażowanie prof. Lappo.- " "
4. Nowy statut uniwersytecki.- " "

**IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH.****K r o n i k a .**

5. Powiększenie rozmiarów "Chaty Rodzinnej".- IV. "

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.**K r o n i k a .**

6. Bezrobocie w Kłajpedzie.- VII. "
7. Otwarcie rozszerzonego portu kłajpedzkiego.- " 2.
8. Sprawy kłajpedzkie w Trybunale Najwyższym.- " "

**VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ
W WILNIE.****K r o n i k a .**

9. Zakaz debitu pism litewskich.- VIII. "
10. Akademia studentów - Litwinów ku czci Kiejstuta.- " "
11. Sprawa wymiany więźniów.- " "
12. Sprawa sądowa nauczyciela - Litwina.- " "
13. Litwin absolwentem medycyny.- " "

x

x

x

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"Lietuvos Žinios" o bolączkach wsi litewskiej. "Lietuvos Žinios" Nr.288 z 17.XII.1932 r. Art.p.t. "Wieś zwraca powszechną uwagę". Streszczenie:

Cały świat dręczy się nad sprawą wyjścia z kryzysu. Państwo Litewskie również kryzys odczuwa, zwłaszcza, jeżeli chodzi o wieś. Wieś uskarża się głównie na długi, których nie jest w stanie spłacić. W północnej części Litwy dołączają się jeszcze do tego trudności, wywołane przez nieurodzaj. Ceny na produkty rolne niezwykle spadły. Zboże kosztuje obecnie 1/3 względnie 1/4 część tego, co dawniej. Ceny bydła spadły do 1/9. W takim stopniu zaś wzrosły długi rolników. O ile przed kilku laty właściciel, sprzedawszy konia mógł zwrócić 500 - 600 lt. długu, to obecnie dla zwrotu tego długu musi sprzedać ok.10 koni. Przykład ten ilustruje dobitnie, jak silnie spadła zdolność płatnicza wiejskiej ludności.

Zadłużenie litewskiej gospodarki rolnej wynosi, według urzędowych danych, ok.250 milj.litów. Długi pozaciągano przeważnie w czasach, gdy produkty rolne miały dobrą cenę. Obecnie przy zmienionych warunkach rolnictwo znalazło się w sytuacji bardzo ciężkiej. Nie jest ono zdolne do spłacenia długów. W związku z tem, jak oświadczył dyrektor Banku Rolnego, wielka liczba gospodarstw sprzedaje się z licytacji, przechodząc w ręce różnych krętaczy, którzy sami ziemi nie będą uprawiali.

Ludność wiejska wymaga szybkiej i radykalnej pomocy. W przeciwnym razie może nastąpić stan, kiedy już pomoc nie będzie wprost możliwa.

K r o n i k a .

Narada studentów w sprawie wileńskiej i kłajpedzkiej. "Liet.Zinios" /287.XII.32/:15 grudnia odbyła się narada wszystkich litewskich organizacyj studenckich w sprawie wileńskiej i kłajpedzkiej. Po krótkich dyskusjach wyłoniono komitet tymczasowy, który ma opracować prasne podstawy działalności. W skład komitetu weszli: Kimontówna, Stankunas, Gregorowski, Keturakis, Jakubka, Gryszkiewicz.

Zaangażowanie prof. Lappo. "Dzień Kow."/286. XII.32/:Uchwałą Gabinetu Ministrów prof.historji J.Lappo z dn.1 stycznia 1933 r. otrzymał stanowisko przy M-stwie Oświaty, na którym poświęci się zebraniu materiałów historycznych o Litwie. Prof. Lappo uprzednio wykładał w uniwersytecie czechosłowackim oraz trudnił się badaniem dziejów Litwy, wydając kilka publikacyj na ten temat.

Nowy statut uniwersytecki. "Echo"/345.XII.32/: Senat uniwersytetu Witolda Wielkiego rozpatruje projekt nowego statutu uniwersyteckiego, który wniesie pewne zmiany w wewnętrzne życie uniwersytetu.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

Powiększenie rozmiarów "Chaty Rodzinnej". "Dzień Kow."/287.XII.32/:Z dniem 17 grudnia "Chata Rodzinna", jedyne polskie ludowe pismo na Litwie ukazywać się będzie w zwiększonym rozmiarze na 12-tu stronach.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Bezrobocie w Kłajpedzie. "Echo"/343.XII.32/: Obecnie w Kłajpedzie zarejestrowanych jest 1212 bezrobotnych, z czego 187 kobiet. 300 bezrobotnych otrzymuje subsydjum w wys.6 do

14 litów tygodniowo. Bezrobotni rekrutują się głównie z robotników dziennych i rzemieślników.

O t w a r c i e r o z s z e r z o n e g o p o r t u k ł a j -
p e d z k i e g o ."Dzień Kow."/284.XII.32/: 15 grudnia wyjechała
do Kłajpedy specjalna komisja M-stwa Komunikacji dla przyjęcia
rozszerzonego portu kłajpedzkiego. W skład komisji wchodzi inżynierowie M-stwa Komunikacji Murza, Wizbaras, Wysocki, Szymolunas
i przedstawiciel Kontroli Państwowej.

S p r a w y k ł a j p e d z k i e w T r y b u n a l e N a j -
w y s z z y m ."Dzień Kow." /286.XII.32/: Trybunał Najwyższy w
Kownie przystąpił do rozważania 25 skarg kasacyjnych w sprawach
karnych z Kraju Kłajpedzkiego. Skład Trybunału jest następujący:
przewodniczący - sędzia kłajpedzki Pleuemicke oraz sędziowie -
dr.Hesse /z Kłajpedy/, Staszkiewiczus z Kowma i prokurator Try-
bunału Karwelis.

VIII.Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITENSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

Z a k a z d e b i t u p i s m l i t e w s k i c h ."Vilniaus
Rytojus" /101.XII.32/: W ostatnim numerze pisma polskiego "Prasa"
podany został spis czasopism, których debi w Polsce jest zakaza-
ny. W liczbie pism zakazanych znajdują się również trzy wydawane
w Litwie Niepodległej pisma:"Studentu Balsas" /Głos Studencki/,
"Skautu Aidas" /Echo Harcerskie/ i miesięcznik "Židinis" /Ognis-
ko/.-

A k a d e m j a s t u d e n t ó w - L i t w i n ó w k u c z c i
K i e j s t u t a ."Vil.Ryt./101.XII.32/:15 grudnia Związek Stu-
dentów Litwinów w Wilnie zorganizował akademię ku czci Kiejstu-
ta /550-lecie śmierci/. Akademię zagaik prezes Związku Studentów
p.M.Krauzlys. Następnie student Marcinkenas wygłosił o Kiejstucie
odczyt. Znany literat p.Valajtis odczytał z kolei swe wiersze p.
t."Zakłócie Kiejstuta". Wreszcie chór pod kierownictwem p.Krutoli-
sa wykonał kilka piosenek.

S p r a w a w y m i a n y w i ę ź n i ó w ."Vil.Ryt." /101.XII.
32/: W prasie polskiej ukazały się wiadomości, że polski Czerwo-
ny Krzyż otrzymał zawiadomienie od Międzynarodowego Czerwonego
Krzyża w Genewie w sprawie wymiany więźniów między Polską a Lit-
wą. W zawiadomieniu tem Międzynarodowy Czerwony Krzyż donosi, że
zwrócił się z zapytaniem do bawiących w Genewie dyplomatycznych
przedstawicieli Litwy, czy Litwa przygotowuje się do wymiany więź-
niów. Przedstawiciele litewscy odpowiedzieli, że pogłoski te nie
odpowiadają rzeczywistości. Prasa polska podkreśla, że według po-
siadanych przez nią wiadomości Międzynarodowy Czerwony Krzyż bę-
dzie dokładał dalszych wysiłków, by doszło do wymiany więźniów
politycznych między Litwą a Polską.

S p r a w a s ą d o w a n a u c z y c i e l a L i t w i n a .
"Vil.Ryt." /101.XII.32/: 14 grudnia wileński Sąd Apelacyjny roz-
patrywał sprawę b. nauczyciela Litwina Wincentego Dajlitki, os-
karżonego o organizowanie nielegalnych zebrań, namawianie do nie-
płacenia podatków, do nieposłuszeństwa względem władz i policji.
W pierwszej instancji Sąd Okręgowy skazał Dajlitkę na 6 mies. wię-
zienia i opłacenie kosztów sądowych. Sąd Apelacyjny Dajlitkę unie-
winnił.

L i t w i n a b s o l w e n t e m m e d y c y n y ."Vil.Ryt."
/101.XII.32/: Przed kilku dniami złożył przysięgę lekarską absol-
went medycyny Litwin Franciszek Norkunas.-

